

24 Şubat 2015

Sayı : 64272063- 610 - 647
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-58959)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 20.01.2015 tarih ve 43452547-120.00-211635 sayılı yazısı.

Konya Milletvekili Sayın Mustafa KALAYCI'nın tarafıma tevcih ettiği 7/58959 esas numaralı yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 4:

Konya'nın Selçuklu ilçesi Karaömerler Mahallesi'nde yeni taş odağı açılması girişimi mahalle sakinlerinin sabrını taşımıştır. Yıllardır taş ocaklarının verdiği zarardan şikayetçi olan ve bir türlü sonuç alamayan Karaömerlerliler, mahalleye yaklaşık 100metre uzaklıkta yeni taş ocağının açılmasına engel olmak ve çektikleri çileyi duyurabilmek için eylem yapmaktan başka çare bulamamıştır.

Ancak, yeni taş ocağı açmayı planlayan şirket yetkililerinin, burayla ilgili Devlete 1 milyon 400 bin TL para ödediklerini, siyaseten güçlü olduklarını belirterek, mahalle sakinlerine "Valiyle görüşün, köyünüzü buradan kaldırsınlar, biz burada taş ocağı açacağız" şeklindeki sözleri basında yer almıştır.

Çevre duyarlılığı olmayan, insan hayatını hiçe sayan, her şeye para ve rant gözüyle bakanlar siyasi gücüne güvenerek, insanlara köyünü terk etmelerini bile önerebilmektedir.

Taş ocaklarının işletilmesi ve yapılan patlatmalar sırasında ortaya çıkan toz, gürültü ve titreşimler ile nakliye araçlarının verdiği sıkıntılar, bölge halkına büyük rahatsızlık vermekte, can ve mal güvenliğini tehdit etmektedir. Taş ocaklarının oluşturduğu hava kirliliği hem insan sağlığına ciddi zarar vermekte, hem de tarımsal üretimi olumsuz etkilemektedir. Patlatmalar sırasında oluşan sarsıntı, Karaömerlerliler'in binalarına ve kuyularına hasar vermektedir.

Buna göre;

- Karaömerler Mahallesi etrafındaki taş ocakları için bugüne kadar kimlere, ne zaman ve hangi şartlarda ruhsat ve izin verilmiştir? Bununla ilgili mevzuattaki kısıtlamalar dikkate alınmış mıdır, hangi kurumlar buna uygun görüş vermiştir?

- Bakanlıkça bu ocaklarla ilgili hangi tarihlerde denetim yapılmıştır? Denetimlerde mevzuata aykırılıklar tespit edilmiş midir? Neler yapılmıştır?

- Yerleşim yerinin hemen yanına ocak açılır mı? Mahalleyle iç içe taş ocağı olur mu? Buna kimler ve nasıl müsaade verebilmiştir? Burayı 1 milyon 400 bin liraya aldığını söyleyen firma kimdir? Bu sahayı firmaya kim, nasıl ve kaç paraya satmıştır? Köylüye tehdide varan sözler söyleyen bu firma kimden güç almaktadır?

- Bakanlık olarak, bölgede verilen taş ocağı ruhsat ve izinleriyle ilgili işlemler konusunda bir soruşturma açacak mısınız? Çevresel katliama yol açan ve mevzuata aykırılık taşıyan taş ocaklarının ruhsat ve izinlerini iptal edecek misiniz?

Cevaplar 1, 2, 3, 4:

Ülkemizde madencilik faaliyetleri 3213 sayılı Maden Kanunu ve ilgili Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Bakanlığımız Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ruhsatların ne şekilde kimlere verileceğine yönelik işlemler Maden Kanununun ilgili maddeleri ile hüküm altına alınmıştır. Gerek maden arama ruhsatı verilmesi aşamasında gerekse işletme ruhsatı verilmesi aşamasında kanunda belirlenmiş açık hükümler uygulanmaktadır.

Madencilik faaliyetlerinin çevreye duyarlı yöntemlerle yapılabilmesi, faaliyetler esnasında çevrenin en az etkilenmesini sağlayacak tedbirlerin alınması ve doğal dengenin korunmasına yönelik olarak maksimum tedbirlerin alınmasını sağlamak amacıyla gerekli yasal düzenlemeler yapılmıştır.

Bakanlığımız Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından verilen ruhsatların sahiplerinin, ruhsat alanlarında üretim yapabilmeleri için 3213 sayılı Maden Kanununun 7 inci maddesi gereği, arazinin mülkiyet durumuna göre; orman ise Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan, tapulu tarım arazisi ise tapu sahibinden, mera ise İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden izin alması zorunludur. Diğer taraftan ruhsat alanlarında yapmayı planladıkları üretimin çevreye vereceği olası zararlar (patlatma, sarsıntı, toz, gürültü vs.) konusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) izni ile İl Özel İdarelerinden Gayri Sıhhi Müessese (GSM) izin belgesi/ruhsatı almaları zorunludur. Söz konusu izin belgeleri almamaları halinde Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ruhsat sahalarına üretim/işletme izni verilmemektedir.

Çevre Kanunu gereği sit alanları, su kaynakları, baraj gölleri, yerleşim yerleri ve mutlak koruma alanları ÇED kapsamında mutlaka göz önünde bulundurulmaktadır. Bu işlem için ÇED kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan ÇED Olumlu Belgesinin ve bu belge alınırken konuyla ilgili tüm kurumların uygun görüşünün alınması zorunludur. Mera alanları için 3213 sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesi hükümleri ve Uygulama Yönetmeliği kapsamında işlem yapılmaktadır.

Ruhsat sahiplerinin, madenin topraktan üretimini yaptıktan sonra gerçekleştirecekleri işlemler için kuracakları tesislere ilişkin yatırımlarını diğer sektörlerde yapılan fabrika-atölye-tesis yatırımları gibi yürürlükte bulunan mevzuatlardaki prosedürleri takip ederek gerçekleştirmektedirler. Bu faaliyetler esnasında bazı izinlerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Belediyeler, Valilikler v.b. gibi kurumlardan alınması gerekmektedir.

3213 sayılı Maden Kanunu çerçevesinde madencilik faaliyetleri Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından rutin olarak denetlenmekte ayrıca bu denetimler dışında gerek vatandaşlardan gerekse diğer kurumlardan gelen şikâyet/ihbar gibi durumlarda ruhsat sahalarında denetimler yapılmaktadır. Yapılacak/yapılan bu denetimler sonucunda Maden Kanununun 7 nci maddesine aykırı olarak izinsiz faaliyet gösterildiği veya çevre ve insan sağlığına zarar veren faaliyette bulunulduğunun tespiti halinde ruhsatlar için işlem yapılarak faaliyetleri durdurulmaktadır.

Madencilik faaliyetlerinin gerçekleştirildiği alanda, yapılan faaliyetlerle ilgili olarak kendi mevzuatlarına göre izin veren diğer kurumlar ve mülki idare birimlerince de denetimler yapılmakta olup sonuçları Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne bildirilmektedir. Yapılan denetimlerde mevzuata aykırı ve usulsüz çalışma yapıldığı belirlenen ruhsat sahalarındaki faaliyetler gerekli tüm önlemler alınıncaya kadar durdurulmakta, kanun, yönetmelik ve projelerine uygun faaliyette bulunmadığı tespit edilen bu ruhsat sahiplerine 7 nci Madde kapsamında teminat iradı olmak üzere idari para cezası uygulanmaktadır.

Ayrıca, taşocaklarına ruhsat verilmesine yönelik oluşturulan yeni sistem kapsamında taşocağı ruhsatları ayrı bir grup altında toplanmış ve taşocağı ruhsatları için doğrudan işletme ruhsatı verilmesine yönelik uygulama başlatılmıştır. Bu çerçevede taşocağı ruhsatları verilmeden önce iller bazında komisyonlar oluşturularak taşocağı ruhsatı verilip verilmeyecek yerlerin tespitinin yapılması doğrultusunda çalışmalar başlatılmış bulunmaktadır. Bu uygulama ile illerdeki taşocağı alanları belli bölgelerle sınırlı tutulacaktır. Tesislerin tozlanmaya karşı teknik gereklerini yerine getirerek kapalı sistem haline getirilmesi zorunlu hale getirilmiş, taşocaklarının karayolları ve şehir merkezlerinden uzakta tutulması ve sahaların rehabilitasyonunun titizlikle yaptırılması uygulamalarına başlanılmıştır.